

NEIL
GAIMAN

ANANSIHO
CHLAPCI

bláznivý príbeh od autora románov
AMERICKÍ BOHOVIA
a OCEÁN NA KONCI ULICE

**ANANSIHO
CHLAPCI**

**NEIL
GAIMAN**

**ANANSIHO
CHLAPCI**

Z angličtiny preložil
Patrick Frank

slovar

Copyright © Neil Gaiman 2005

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2014

Translation © Patrick Frank 2014

ISBN 978-80-556-1043-6

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami; ani elektronickými, ani mechanickými a ani vo forme fotokópií, nahrávok, ani prostredníctvom súčasného a ani budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Venovanie

Viete, ako to chodí. Vezmete knihu, nalistujete v nej venovanie a zistíte, že ju autor zase raz nevenoval vám, ale niekomu inému.

Tentoraz nie.

Keďže sme sa ešte nestretli/poznáme sa iba letmo/zbláznilí sme sa do seba/nevideli sme sa, ani nepamätám/sme bližší či vzdialenejší príbuzní/nikdy sa nestretneme, ale napriek tomu budeme na seba určite myslieť iba v dobrom...

Túto knihu venujem vám.

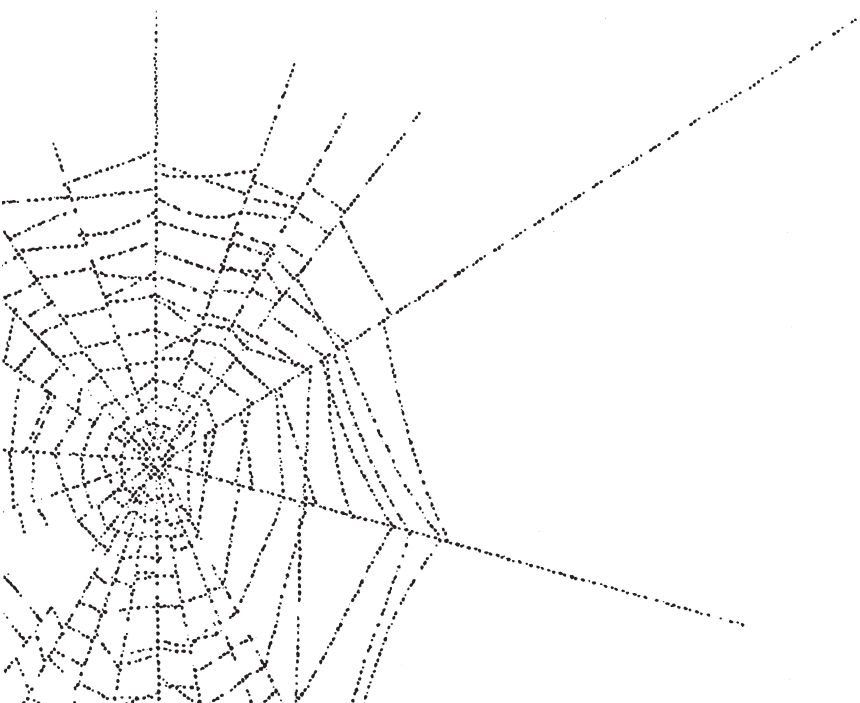
Sami viete s čím a zrejme aj prečo.

Poznámka: Autor by rád využil túto príležitosť a zložil klobúk na znak úcty voči duchom Zory Neale Hurstonovej, Thornovi Smithovi, P.G. Woodehousovi a Frederickovi „Texovi“ Averymu.

Prvá kapitola,

ktorá je zväčša
o menách a rodinných
vzťahoch.

Začína sa to piesňou ako v podstate všetko.

Koniec koncov, na počiatku bolo slovo a s ním prišla melódia. Tak vznikol svet, rozdelila sa prázdnota a zrodila sa zem, hviezdy, sny, bôžikovia a zvieratá. Tak všetci prišli na tento svet.

V piesni.

Pieseň zrodila veľké zvery po tom, čo Spevák skončil s planétami, horami, so stromami, oceánmi a malými zvieratami. Pieseň zrodila útesy ohraničujúce všetko živé aj neživé, loviská aj temnotu.

Piesne tu ostávajú. Pretrvávajú. Správna pieseň môže premeniť cisára na smiešneho panáka. Dokáže zničiť celé dynastie. Pretrvá aj dávno po tom, čo sa ľudia a udalosti, o ktorých sa v nej spieva, už dávno rozpadli na prach a upadli do zabudnutia. Taká je moc piesní.

S piesňami môžete robiť aj iné veci. Neslúžia len na tvorenie svetov a obnovovanie života. Napríklad otec Tučniaka Charlieho Nancyho ich využíval jednoducho nato, aby zažil fantastický večer v spoločnosti – alebo na to, čo podľa jeho predstáv a nádejí malo byť fantastickým večerom.

Kým prišiel do toho baru, barman si myslel, že nápad s karaoke je totálny nezmysel. Potom však do miestnosti vošiel drobný stavec, ktorý sa ako páv niesol k pódiu okolo stola s niekoľkými blondínkami, čerstvo pripálenými od slnka a usmievajúcimi sa ako

turistky. Zdvorilo pred nimi podvihol klobúk, lebo tento muž nosil dokonale čistý, zelený plstený klobúk a citrónovožlté rukavice. Podvihol ho a pristúpil rovno k nim. Chichotali sa.

„Bavíte sa dobre, dámy?“ spýtal sa ich.

S chichotom mu prezradili, že sa naozaj vynikajúco zabávajú, sú tu na dovolenke a ďakujú za opýtanie. Oznamil im, že to bude lepšie. Len nech počkajú.

Bol starší ako tie ženy. Bol oveľa, oveľa starší, ale vyzeral ako stelesnenie šarmu – ako pozostatok dávných čias, keď dobré móresy a uhladené gestá ešte za niečo stáli. Barman sa prestal strachovať. S niekým takým v bare to jednoducho musel byť dobrý večer.

Potom prišlo na rad karaoke. Prišiel i tanec. Starec sa nie raz, ale dvakrát vybral spievať na provizórne pódium. Mal príjemný hlas, oslnivý úsmev a nohy, ktoré sa mu pri tanci trblietali. Keď spieval prvý raz, predniesol *What's New Pussycat?* Keď spieval druhý raz, zničil Tučniakovi Charliemu život.

* * *

Tučniak Charlie bol tučný iba pár rokov, od asi desiatich – keď jeho mama oznámila svetu, že ak s niečím raz a navždy skoncovala (a keď sa to danému pánovi nepáči, môže sa aj strčiť viete kam), tak je to manželstvo s tým starým capom, za ktorého sa poľutovaniahodným omylom vydala, že ráno odchádza niekam ďaleko a nech mu ani nenapadne ísť tam za ňou – do približne štrnástich, keď trocha vyrástol a začal o niečo viac cvičiť. Nebol tučný. Pravdupovediac, nebol ani zavalitý, iba pôsobil trocha mäkším dojmom. Prezývka Tučniak Charlie sa ho však držala ako žuvačka na podrážke. Predstavoval sa ako Charles alebo, keď mal krátko po dvadsiatke, ako Chaz, prípadne v písomnej podobe ako C. Nancy, vôbec to však nepomohlo. Prezývka sa za ním dotiahla nená-

padne a neodvratne ako šváby, čo sa usídlia v škárach a zákutiach sveta za chladničkou v novej kuchyni, a už zase bol Tučniak Charlie.

Celkom iracionálne vedel, že je to preto, lebo mu ju dal otec, a keď dal otec niečomu meno, vydržalo navždy.

V dome na Floride oproti tomu, v ktorom vyrastal, mali boxera s orechovohnedou srstou, s dlhými nohami, so špicatými ušami a s papuľou, ktorou akoby v útlom veku narazil na stenu. Hlavu nosil vztýčenú, kýpeť chvosta vzpriamený. Bol to nepochybne aristokrat medzi psami. Vodili ho na psie výstavy. Mal medaily za najlepšieho v rase, najlepšieho v triede a dokonca jednu za najlepšieho psa výstavy. Tešil sa menu Campbell Macinrory Arbuthnot VII., a keď mali jeho majitelia familiárnu náladu, hovorili mu Kai. Vydržalo mu to až do chvíle, kým si Charlieho otec, sediac s pivom v ruke na polorozpadnutej hojdačke pred domom, nevšimol, ako behá po protiľahlom dvore s vôdzkou upevnenou na lane medzi palmou a plotom.

„To je ale strelený pes!“ zvolal otec Tučniaka Charlieho. „Celkom ako ten kamoš káčera Donalda. Ahoj, Goofy!“

To, čo bývalo víťazom psích výstav, odrazu akoby sa premenilo. Tučniak Charlie ho odrazu videl otcovými očami, a keď to celé zväžil, musel uznať, že je to naozaj riadne strelený pes. Takmer ako z gummy.

Netrvalo dlho a jeho nové meno sa roznieslo po celej ulici. Majitelia Campbella Macinroryho Arbuthnota VII. s tým chvíľu bojovali, no rovnako dobre sa mohli postaviť trebárs hurikánu. Aj celkom neznámi ľudia boli ochotní len tak ho pohľadiť po hlave a pozdraviť: „Ahoj, Goofy! Dobrý psík.“

Krátko nato ho majitelia prestali vodiť na výstavy. Nemali na to srdce. „Celý Goofy,“ vraveli porotcovia.

Mená od Tučniakovho otca sa vždy uchytili. Tak to skrátka bolo. To však na ňom nebolo ani zďaleka najhoršie.

Za roky dospievania Tučniaka Charlieho sa vyskytlo množstvo tipov na to, čo je na jeho otcovi najhoršie: všetečný pohľad a podnikavé prsty, prinajmenšom vo vzťahu k mladým dámam na okolí, ktoré sa potom sťažovali mame Tučniaka Charlieho, a boli problémy; krátke čierne cigary, ktorým hovoril „viržinky“ a ich dym sa držal na všetkých a vo všetkom; láska k veľmi zvláštnemu typu stepovania, ktorý bol podľa Tučniakovho odhadu populárny iba asi pol hodiny v Harleme dvadsiatych rokov; totálna a absolútna neznalosť súčasných svetových udalostí; skalopevné presvedčenie, že situačné komédie sú v skutočnosti polhodinovým oknom do životných zápasov ozajstných ľudí. Ani jedno z toho samo osebe nebolo podľa Tučniaka Charlieho na otcovi najhoršie, no každé k tomu úplne najhoršiemu svojím spôsobom prispievalo.

Úplne najhoršie na otcovi Tučniaka Charlieho bolo, že bol jednoducho trápny.

Samozrejme, všetci rodičia sú trápni. Je to súčasť ich životnej roly. Majú v povahe strápnovať potomkov už len tým, že existujú, tak ako majú deti od istého veku vo zvyku kriviť tvár od hanby, trápnosti a od zdesenia, ak ich rodič čo i len osloví na verejnosti.

Otec Tučniaka Charlieho túto schopnosť povýšil na samostatnú umeleckú formu a vychutnával si ju rovnako ako kanadské žartíky od jednoduchých – Tučniak Charlie nikdy nezabudne, ako vliezol do postele s pospájanými gombíkmi na vankúši a na perine – po nepredstaviteľne zložité.

„Napríklad aké?“ spýtala sa Tučniaka Charlieho snúbenica Rosie jedného večera, keď sa jej jachtavo pokúsil vysvetliť, prečo je šialene zlý nápad pozvať na svadbu aj otca, o ktorom takmer nikdy nehovorí. Sedeli v malej vinárni na juhu Londýna. Tučniak Char-

lie už dávno dospel k záveru, že šesťtisíc kilometrov a Atlantický oceán sú presne to, čo treba nechať medzi ním a otcom.

„No...“ začal a vybavil si záplavu trápností, z ktorých mu ešte aj teraz zvieralo žalúdok. Nakoniec sa rozhodol pre jednu z nich. „Keď som bol malý, prešiel som na novú školu a otec mi začal dopodrobna rozprávať, ako sa v detstve vždy tešil na prezidentský deň, lebo podľa zákona každý žiak, ktorý v deň narodenín Georgea Washingtona príde do školy prezlečený za svojho obľúbeného prezidenta, dostane veľký balík sladkostí.“

„Ale to je pekný zákon,“ vyhlásila Rosie. „Škoda, že niečo také nemáme aj v Anglicku.“ Rosie Anglicko nikdy neopustila, ak nerátame zlacnenú dovolenku na ostrove, o ktorom si bola takmer istá, že leží niekde v Stredozemnom mori. Mala hnedé oči s hrejivým pohľadom a dobré srdce, no zemepis nikdy nebol jej silnou stránkou.

„Nie je to pekný zákon,“ prezradil jej Tučniak Charlie. „Nijaký taký zákon neexistuje. Vymyslel si to. Vo väčšine štátov sa na prezidentský deň nevyučuje, a ani v tých, kde decká nemajú voľno, nik nechodí do školy prezlečený za svojho obľúbeného prezidenta. Deti prezlečené za prezidentov nedostávajú zo zákona sladkosti a ich obľúbenosť na základnej aj strednej škole sa neriadi tým, za koho sa rozhodli prezliecť. Nie je pravda, že priemerné sa prezliekajú za známých prezidentov ako Lincoln, Washington či Jefferson, ale najväčšiu obľubu si získajú tie, ktoré si vyberú Johna Quincyho Adamsa, Warrena Gamaliela Hardinga alebo niekoho takého. Nie je pravda, že hovoriť o tom vopred prináša smolu. On ma však presvedčil o opaku.“

„Za prezidentov sa mali prezliekať chlapci aj dievčatá?“

„Veru tak. Chlapci aj dievčatá. No a tak som týždeň pred prezidentským dňom strávil čítaním všetkého, čo píšú o amerických

prezidentoch v *Detskej encyklopédii* a snažil sa vybrať toho správneho.“

„Vôbec ti nenapadlo, že si z teba strieľa?“

Tučniak Charlie pokrútil hlavou. „Nie je to niečo, na čo by si pomyslela, keď ťa môj otec začne presviedčať. Je to najlepší klamár, akého môžeš v živote stretnúť. Každého presvedčí.“

Rosie si uchlipla z chardonnay. „Za ktorého prezidenta si nakoniec išiel?“

„Za Tafta. Bol to dvadsiaty siedmy prezident. Dal som si hneď oblek, čo mi otec kdesi splašil, s vykasanými nohavicami a van kúšom na bruchu. Pod nos som si namaloval fúzy. V ten deň ma otec odprevadil až do školy. Šiel som tam celý pyšný. Decká na mňa ukazovali prstom, pišťali od smiechu a kdesi medzi tým všetkým som sa zavrel na záchod a rozplakal. Nedovolili mi ísť sa domov prezliecť. Musel som tam pretrpieť celý deň. Bolo to peklo.“

„Mal si si niečo vymyslieť,“ navrhla Rosie. „Že ideš po škole na maškarný alebo také niečo. Alebo si im mal jednoducho povedať pravdu.“

„Áno,“ prisvedčil Tučniak Charlie pochmúrne a precítene. Opäť to v duchu celé prežíval.

„Čo ti povedal otec, keď si sa vrátil domov?“

„Išlo ho potrhať od smiechu. Rehotal sa, až sa prehýbal, lapal po dychu a tak ďalej. Potom mi povedal, že dnes sa už asi Washingtonove narodeniny takto neoslavujú, a čo keby sme teda išli na pláž hľadať morské panny?“

„Hľadať... morské panny?“

„Zobral ma na pláž, prechádzal sa po nej so mnou a bol trápnejší ako ktorýkoľvek človek na tejto planéte – vyspevoval, šuchta-vo tancoval v piesku a oslovoval ľudí – každého, koho sme stretli. Neznášal som to, lenže on mi nahovoril, že v Atlantiku sú morské

panny, a keď sa budem dosť dlho a pozorne pozerať, určite jednu uvidím.

„Tam!“ zvolal občas. „Videl si to? Veľká červenovláska so zeleným chvostom. No a ja som si išiel oči vyočiť, ale nikdy som žiadnu nezazrel.“

Pokrútil hlavou. Potom si zobral z misky za hrst' miešaných orieškov a po jednom ich hrýzol tak zúrivo, akoby to boli dvadsaťročné poníženia, ktorých sa nikdy celkom nezbaví.

„No,“ nadhodila Rosie veselo, „pripadá mi ako rozkošný typ. Musíme ho pozvať na svadbu. Bude srdcom a dušou svadobnej hostiny.“

Tučniak Charlie sa chvíľu dusil paraorechom a potom jej vysvetlil, že predsa posledné, čo by na vlastnej svadbe chceli, je možnosť, že sa jej srdcom a dušou stane jeho otec. Nezabudol dodať, že otec je aj dnes nepochybne najtrápnejším človekom na celom širom svete. Zdôraznil, aký je šťastný, že toho starého capa už roky nevidel a že najlepšie, čo mama kedy urobila, bolo presťahovať sa do Anglicka k tete Alanne. Podčiarkol to vyhlásením, že nech je prekliaty, dvakrát prekliaty a možno aj trikrát prekliaty, ak otca pozve. Na záver poznamenal, že vlastne najlepšie na celej svadbe je to, že na ňu nemusí otca pozvať.

Keď uvidel výraz na jej tvári a mrazivý pohľad v jej zvyčajne priateľských očiach, rýchlo sa opravil, že myslel druhé najlepšie. Bolo však už neskoro.

„Jednoducho si na to musíš zvyknúť,“ vyhlásila Rosie. „Koniec koncov, svadba je fantastická príležitosť, ako znova postaviť spálené mosty a napraviť vzťahy. Je to tvoja príležitosť ukázať, že mu nič nezazlievaš.“

„Ale ja mu zazlievam!“ ohradil sa Tučniak Charlie. „Zazlievam mu kopu všeličoho.“

„Máš jeho adresu?“ spýtala sa Rosie. „Alebo telefón? Asi by si mu mal zavolať. List je trocha neosobný, keď sa človeku žení jediný syn... Si jeho jediný syn, nie? Nemá e-mail?“

„Áno, som jediný syn. Netuším, či má e-mail. Asi nie,“ odvetil Tučniak Charlie. Listy sú fajn, pomyslel si. Ak nič iné, môžu sa stratiť v pošte.

„Ale musíš mať aspoň adresu a telefón, nie?“

„Nemám,“ odvetil pravdivo. Možno sa otec odsťahoval. Možno odišiel z Floridy niekam ďaleko, kde nemajú telefóny ani adresy.

„No teda,“ povedala Rosie príkro. „Kto ju potom má?“

„Pani Higglorová,“ rezignoval Tučniak Charlie.

Rosie sa naňho sladko usmiala. „A to je kto?“ spýtala sa.

„Rodinná priateľka,“ odvetil. „Keď som bol malý, bývala hneď vedľa nás.“

Naposledy s ňou hovoril pred niekoľkými rokmi, keď mu zomierala mama. Na jej výslovnú žiadosť zavolať pani Higglorovej, aby odkázala otcovi, čo sa deje a že by sa mal ozvať. O pár dní neskôr našiel na záznamníku odkaz. Ten hlas znel trocha staršie a bolo z neho trocha cítiť alkohol, nepochybne však patril jeho otcovi.

Otec mu oznámil, že teraz nie je vhodný čas, že ho obchodné záležitosti momentálne držia v Amerike, ale mama Tučniaka Charlieho je napriek všetkému perfektná ženská. O niekoľko dní jej na oddelenie doručili kyticu kvetov. Keď si prečítala kartičku s venovaním, iba si pohrdavo odfrkla.

„To si myslíš, že ma vybaví takto lacno?“ fučala. „Tak to teda nie!“ Sestre však prikázala dať kvety do vázy na čestnom mieste hneď vedľa postele a neskôr sa ešte niekoľko ráz pýtala Tučniaka Charlieho, či nepočul niečo o tom, že otec predsa len príde, kým sa to celé skončí.

Tučniak Charlie jej zakaždým odpovedal, že nie. Čoraz väčšmi nenávidel tú otázku, odpoveď aj výraz matkinej tváre, keď jej vrel, že nie, otec asi naozaj nepríde.

Najhorší deň bol ten, keď si ho nevrlý malý doktor zavolał bokom a oznámil, že to už dlho nepotrva, lebo mama rýchlo chradne a už ostáva iba udržať ju v akom-takom pokoji, kým neumrie.

Tučniak Charlie prikývol a šiel za ňou. Chytila ho za ruku a spýtala sa, či nezabudol zaplatiť jej účet za plyn, keď sa na chodbe odrazu ozval akýsi hluk – rachot, buchot, dupot, prdenie ako z trúbky sprevádzanej basou a bubnom. Bol to presne taký zvuk, aký v nemocniciach nepočuť, lebo cedulky na schodiskách ľudí nabádajú, aby boli ticho, a nemocničný personál dohliada na jeho dodržiavanie.

Ten hluk silnel.

Tučniakovi Charliemu ako prvé napadlo, že by to mohli byť teroristi. Jeho mama sa však nad tou kakofóniou iba usmiala. „Žltý vták,“ povedala.

„Čo?“ spýtal sa Tučniak Charlie so strachom, že jej choroba už načisto zaclonila mozog.

„Žltý vták,“ zopakovala dôrazne. „*Yellow Bird*. Hrajú ho.“

Tučniak Charlie šiel k dverám a vyzrel von.

Po nemocničnej chodbe sa napriek protestom sestier a úžasu pacientov aj ich príbuzných blížilo čosi ako zmenšenia neworlean-skej džezovej kapely. Mali saxofón, tubu a trúbku. Jeden ozrutný chlap mal na krku basový bubon, do ktorého neúnavne búšil. No a v čele sprievodu sa v elegantnom károvanom obleku a v zelenom klobúku niesol otec Tučniaka Charlieho. Na rukách mal citrónovo-žlté rukavice a nehral na žiadny nástroj, no predvádzal na lesklom nemocničnom linoleu zvláštny šuchtavý tanec, dvíhal klobúk pred nemocničným personálom a podával si ruku s každým, kto sa

k nemu priblížil, aby mu niečo povedal či sa, nebudaj, pokúsil sťazovať.

Tučniak Charlie si zahryzol do pery a začal sa modliť ku komukoľvek, kto je ochotný ho vypočuť, aby sa zem rozostúpila a pohltila ho alebo – ak to nepôjde – aby utrpel rýchly, milosrdný a jednoznačne smrteľný infarkt. Nič z toho sa mu nepodarilo. Ostal medzi živými, dychová kapela sa blížila a blížila, otec tancoval a s úsmevom od ucha k uchu si so všetkými podával ruku.

Ak je na svete aspoň štipka spravodlivosti, pomyslel si Tučniak Charlie, tak pôjde pekne ďalej, minie nás a skončí na mužskej urológii. Spravodlivosti sa však nedočkal a otec zastal pred dvermi onkológie.

„Tučniak Charlie,“ povedal dosť hlasno, aby to počuli všetci na oddelení – na poschodí – v nemocnici, a aby všetci bez najmenších pochybností chápali, že je niekto, s kým sa Tučniak Charlie pozná. „Uhni z cesty, Tučniak Charlie! Prišiel tvoj otec!“

Tučniak Charlie uhol z cesty.

Kapela s otcom v čele vpochodovala na oddelenie a prešla ním k maminej posteli. Pozrela sa na návštevníkov a na tvári sa jej objavil úsmev.

„*Yellow Bird*,“ povedala slabým hlasom. „Moja obľúbená pesnička.“

„Čo by som bol za chlapa, keby som si to nepamätal?“ spýtal sa otec Tučniaka Charlieho.

Pomaly pokrútila hlavou, vystrela ruku a chytila sa jeho dlane v citrónovožltej rukavici.

„Prepáčte,“ ozvala sa drobná bledá žena s obalom na dokumenty, „tí ľudia tu sú s vami?“

„Nie,“ odvetil Tučniak Charlie. Do líc sa mu hrnula horúčosť. „Nie sú. Naozaj nie.“

„Ale je to vaša matka, nie?“ spýtala sa žena s výrazom baziliška. „Musím vás požiadať, aby ste týchto ľudí presvedčili, nech bezodkladne opustia oddelenie, skôr ako napáchajú ďalší rozruch.“

Tučniak Charlie si čosi zamrmľal.

„Čo ste vraveli?“

„Hovorím, že ich celkom určite nemôžem do ničoho nútiť,“ povedal Tučniak Charlie. Zmieroval sa s predstavou, že horšie to už byť nemôže, keď si otec zobral od bubeníka veľkú plastovú tašku a začal z nej rozdávať plechovky s tmavým pivom. Rozdal ich kapele, sestram, ošetrovateľom aj pacientom. Potom si zapálil viržinku.

„Prepáčte,“ povedala žena s obalom na dokumenty a vystrelila k nemu ako dobre zamaskovaná raketa SCUD.

Tučniak Charlie to využil a po anglicky zmizol. Pripadalo mu to ako najrozumnejšia možnosť.

Doma potom v noci sedel a čakal na zvonenie telefónu či klopanie na dvere s podobným entuziazmom, s akým odsúdenec čaká pod gilotínou na bozk čepele na krku, nik však nezazvonil.

Takmer vôbec nespál. Na druhý deň popoludní sa dovliekol do nemocnice pripravený na všetko.

Takú šťastnú a pokojnú mamu nezažil už celé mesiace. „Vrátil sa,“ oznámila mu z postele, len čo vošiel do jej izby. „Nemohol sa zdržať. Vieš, Charlie, naozaj ľutujem, že si sa včera vyparil. Nakoniec sme tu mali parádnú oslavu. Užili sme si ako zmlada.“

Tučniak Charlie si sotva vedel predstaviť niečo horšie ako oslavu, ktorú otec usporiada s džezovou kapelou na onkológii. Radšej nič nevravel.

„Nie je zlý,“ povedala mu mama s iskrou v oku. Potom sa zamračila. „To asi nie je celkom pravda. Rozhodne nie je dobrý, ale